

TECHNIKAI KIVETÍTÉS (2013-16)

2013. június 19.

Jelen technikai kivetítés a Költségvetési Felelősségi Intézet Budapest kiadványaként, jelentős részben önkéntesek munkájával készült és – az azóta elkészült anyagok Módszertani Függelékeiben leírt eltérésektől eltekintve – a 2010 végén megszüntetett Költségvetési Tanács Titkárságán kidolgozott módszertanokra támaszkodik.

Jelen tanulmány célja kettős. Egyrészt célzat és részrehajlás nélkül bemutatja a gazdasági folyamatok és a 2013. május 31-ig kihirdetett jogszabályok alapján kirajzolódó középtávú makrogazdasági és költségvetési pályát. Másrészt összehasonlítási alapul szolgálhat minden elemző és gazdasági szereplő számára a jelen parlamenti ülészakban tárgyalt törvényjavaslatok várható költségvetési hatásainak felmérésekor.

Egy szakmailag megalapozott technikai kivetítés nem tehet mást, mint hogy tényekre hagyatkozik. Ebből a szempontból ténynek számítanak a hivatalos statisztikai adatszolgáltatók (pl. KSH) adatai, illetve a Magyar Közlönyben kihirdetett jogszabályok. A bemutatott számítási eredmények ily módon nem tekinthetők előrejelzésnek, mivel tudatosan és következetesen nem számolnak jövőbeli gazdaságpolitikai döntésekkel – függetlenül attól, hogy e döntések megszületése mennyire valószínű. Miközben magunk nem tétélezünk fel jövőbeli döntéseket, nem tekinthetünk el attól, hogy a gazdasági szereplők várakozásait – és ezáltal döntéseit – jelentős mértékben befolyásolhatják a hivatalos formában még ki nem hirdetett jogszabály-változások.

A tanulmány megjelenését támogatta a Haza és Haladás Közpolitikai Alapítvány.

Tartalomjegyzék

1	Összefoglaló.....	4
2	A makrogazdasági folyamatok elemzése	5
2.1	A növekedés tényezői 2013-ban	5
2.2	A növekedés tényezői középtávon.....	6
2.3	Árak, bérek, kamatláb, árfolyam	6
3	A költségvetési folyamatok alakulása.....	6
3.1	Külső tételek.....	6
3.2	A belső tételek egyenlege	7
3.3	A kamatok és az MNB vesztesége	8
3.4	A költségvetési egyenleg és az államadósság alakulása.....	9
3.5	Intézkedési lehetőségek és kockázatok.....	9

1 Összefoglaló

A magyar gazdaság és a költségvetés középtávú pályájáról alkotott képünk februári kivetítésünk óta érdemben nem változott. A váratlanul rossz 2012. IV. negyedévi belföldi adatok után 2013-ban átmenetileg pozitív irányú korrekciót figyelhetünk meg több területen, de ezt részben ellensúlyozzák a korábban vártnál rosszabb külpiai körülmények. 2013-ban 0,4 százalékos GDP-növekedéssel számolunk. Februári kivetítésünkhöz képest ez 0,9 százalékponttal magasabb érték, de a lényegesen alacsonyabb infláció miatt a nominális GDP várható szintje mégis csökkent. A 2013. évi reálnövekedés forrása egyrészt a mezőgazdaságban az átlagosnak feltételezett időjárás mellett várható termésnövekedés, másrészt a feldolgozó iparban a kapacitások esetleges jobb kihasználása a külpiai kereslet függvényében. Mindkét jelenség a tavalyi rendkívül alacsony bázishoz képest értendő és tartósan magasabb növekedést nem alapoz meg.

Keresleti oldalról a lakossági fogyasztás reálértéke még idén is 0,5 százalékkal csökken, az összességében enyhén csökkenő beruházásokon belül a csökkenő magánberuházást az EU-forrásokból megvalósított állami beruházások részben ellentételezi. A GDP-arányos nettó export 2013-14-ben növekszik.

A versenyszférában a foglalkoztatás 2013-ban stagnál és 2016-ig is összesen kevesebb, mint 20 ezer fővel emelkedik. Középtávon a beruházás növekedési üteme nem haladja meg az 1 százalékot, ezért a GDP növekedése a 2014-es átmeneti 0,9 százalék után visszatér az alacsony 0,5 százalék alatti trendnövekedési szintre. Az alacsony növekedés forrása, hogy a belföldi termelés a nem kereskedhető termékek felől az export-termékek felé súlyozódik át, ami az összetételhatáson keresztül, a foglalkoztatás érdemi bővülése nélkül növeli az átlagos termelékenységet. Az infláció 2013-ban 2,7 százalékra csökken, majd tovább csökkenő jegybank kamatláb mellett 2014-re éri el a 3 százalékos célt. Az infláció emelkedésének oka a nulla közeli reálkamatláb mellett a meglévő kapacitások kihasználtságának növekedése a külpiai kereslet függvényében. A reálbérek a termelékenység-növekedés ellenére csak 2013-ban növekednek, 2014-től csökkennek, de a lakossági fogyasztás – a hiteltörlesztési terhek fokozatos csökkenése miatt – 2014-től ennek ellenére növekszik.

Rövid távon a költségvetési hiány a kihirdetett intézkedésekkel 3 százalék alá csökkenthető, de 2014-től a belső tételek egyenlegének nominális szinten tartásán felül további intézkedések is szükségesek ahhoz, hogy az egyenleg a maastrichti küszöbérték alatt maradjon. Hangsúlyozzuk, hogy számos elemzésben a belső tételek nominális szinten tartását nem intézkedésnek, hanem az alappálya részének szokták tekinteni, tartalmilag a közszolgáltatások (oktatás, egészségügy, közigazgatás) pénzügyi forrásainak további reálcsökkenését, megfelelő hatékonyságjavító intézkedések hiányában pedig a szolgáltatási színvonal csökkentését jelenti.

Rossz egyensúlyhoz közeledik a gazdaság. A 0,5 százalékos trendnövekedési ütem és a 3 százalék körüli infláció mellett a 2,7 százalékos – még éppen 3 százalék alatti – költségvetési hiány a jelenlegi 80 százalékos szinten stabilizálja az adósságrátát. A hatályos európai és hazai jogszabályi keretek között megszűnik a kényszerítő erő akár a deficit, akár az adósságráta további csökkentésére¹. A költségvetési mozgástér gyakorlatilag még automatikus stabilizációra sem áll rendelkezésre, akár a belföldi, akár a nemzetközi válság esetleges súlyosbodása ismét prociklikus költségvetési politikát kényszeríthet ki.

¹ A stabilitási törvény 50 százalékos adósságráta felett ugyan előírja a csökkentést, de ennek minimális mértékére nem tartalmaz előírást. Az EU előírásai szerint az adósságrátát a 60 százalékot meghaladó arány 1/20-ával évente csökkenteni kell, de ennek megszegése nem von maga után jogi szankciót.

2 A makrogazdasági folyamatok elemzése

Kivetítésünkben a gazdaság hosszabb távú trendfolyamataiból indulunk ki, a 2013. május 31-ig kihirdetett jogszabályok változatlanóságát feltételezve. Azt mutatjuk be, hogy milyen alappályára számíthatunk akkor, ha nem következik be változás a gazdaságpolitikában.

1. táblázat: A főbb makrogazdasági mutatók a technikai alappályán (éves reál változás, százalék*)

	2011	2012	2013f	2014f	2015f	2016f
GDP	1,7	-1,7	0,4	0,9	0,4	0,5
Vásárolt fogyasztás	0,5	-1,4	-0,5	0,4	0,2	0,2
Természetbeni társadalmi juttatás	-1,2	-4,9	-1,1	0,4	1,5	1,6
Közösségi fogyasztás	0,6	0,5	-0,7	0,1	0,5	0,5
Bruttó állóeszköz-felhalmozás	-3,6	-3,8	-0,2	1,0	0,8	1,0
Export	6,3	2,0	4,2	5,1	5,1	4,8
Import	5,0	0,1	3,7	4,9	5,7	5,5
Fogyasztói árindex	3,8	5,7	2,7	3,0	2,9	3,0
Versenyszféra bruttó reál átlagbér	1,5	1,5	1,4	-0,6	-0,1	-0,6
Versenyszféra létszám	2,3	1,6	0,0	0,4	0,1	0,1
Nemzetgazdasági létszám	0,8	1,7	0,4	0,3	0,0	0,1
Munkanélküliségi ráta	10,9	10,9	10,8	10,8	11,0	11,0
HUF/EUR árfolyam	279,3	289,1	292,1	299,0	303,3	300,2
Három hónapos kamat	6,1	7,1	4,3	2,9	3,9	4,5

* Kivéve a munkanélküliségi ráta, a forint/euró árfolyam és a három hónapos kamat esetében, ahol a táblázat éves átlagos szintet közöl.

Februári kivetítésünk óta a középtávú folyamatokról alkotott képünk lényegében nem változott, de egyrészt némileg romlott a külpiazi helyzet, másrészt viszont a különösen rossz 2012. IV. negyedévi belföldi adatok után átmenetileg pozitív irányú korrekciót figyelhetünk meg több területen. A rövid távú jelenségekkel kapcsolatban fontos módszertani probléma a szezonális hatások kiszűrése. A KSH módszertana, amellyel a hivatalos, tisztított adatokat készíti (pl. az első negyedéves 0,7 százalékos növekedési adatot) feltételezi, hogy a szezonális jellege évek között nem változik. A 2000-2012 közötti ipari termelési adatokra például ez nyilvánvalóan nem igaz, mivel a válság 2008-as kirobbanása óta – a korábbiakkal ellentétben – rendszeres szokássá vált a gyárak decemberi leállása, ami lényegesen megváltoztatta a szezonális jellegét, ezért a szezonálisan tisztított adatokra alapozott előrejelzések bizonyos mértékig torzítanak.

2.1 A növekedés tényezői 2013-ban

Mivel 2013-ban mind a versenyszférában foglalkoztatottak létszáma, mind a beruházás stagnál a gazdaság teljesítményét termelési oldalról nézve a termelékenység alakulása határozza meg. Két olyan tényező érdemel említést, ami a termelékenység növekedésének irányába hat. Egyrészt a mezőgazdasági terméseredményeket a 2012-es szint fölé emeli már az is, ha az időjárás a sokéves átlagnak felel meg. Másrészt növekedhet az iparban mind a tőke, mind a munkaerő kihasználtsága (pl. a decemberi gyárleállások rövidülése formájában). Természetesen az időjárás-javulás egyszeri tényező és a kapacitáskihasználtság növekedése sem járulhat hozzá egy tartósan magasabb növekedési ütemhez.

A lakossági fogyasztás 2013-ban még visszaesik, de ezen belül a nyugdíjasok fogyasztása növekszik a közel 3 százalékos reál-nyugdíjemeléssel. A stagnáló beruházáson belül a kormányzati beruházás (elsősorban EU-forrásokból) idén növekszik a tavalyi nagyon alacsony bázishoz képest, a versenyszektor beruházása – és ezzel együtt nettó tőkeállománya kissé csökken. A kormányzati fogyasztás a februári pályához képest enyhén csökken a bejelentett zárolások miatt, és az export növekedési üteme is fékeződik a korábbi várakozásokhoz képest.

2.2 A növekedés tényezői középtávon

Középtávon a trendnövekedés továbbra is 0,5 százalék alatt van, ennek "motorja" a viszonylag magas termelékenységgel, exportra termelő ágazatok termelésen belüli súlyának növekedése. Mivel az exportnál alacsonyabb a belföldi fogyasztás növekedési üteme, ezért a külkereskedelemben részt nem vevő ágazatokban egyrészt a beruházások szintje tartósan elmarad az amortizációtól, másrészt a foglalkoztatás is csökken. Az összességében minimális foglalkoztatás-bővülés a versenyszférán belül a létszámok átsúlyozódását hozza az export-ágazatok irányába, ami így az összetétel-hatáson keresztül fokozatosan növeli a termelékenységet.

2.3 Árak, bérek, kamatláb, árfolyam

A januári 10 százalékos és a májusban kihirdetett kisebb rezsicsökkentés jelentősen fékezi az inflációt, a politikai nyilatkozatokban már jelzett, de jogszabályként még el nem fogadott 2013 őszi rezsicsökkentéssel még nem számolunk. A trafikok profitrátájának emelése növeli az inflációt. Feltételezve, hogy korábban csak 5 százalék volt a profitráta, amit a pályázatok elbírálásakor hatályos kiírás csökkenteni kívánt, akkor az utóbbi kihirdetett 10 százalékra emelés 5 százalékponttal emelte meg a profitrátát. Mivel a dohány súlya 2,9 százalék a fogyasztói kosárban, ezért ez 0,15 százalékponttal növeli az inflációt. Ennek ellenére 2013-ban még a cél alatti inflációt várunk, ami 2014-re kerül a 3 százalékos célra. Az infláció enyhe emelkedésének oka a kapacitáskihasználás rövidtávú emelkedése, vagyis a kibocsátási rés szűkülése.

A kamatláb 2014-ig csökkenő, minimumát 3 százalék körül éri el, majd viszonylag gyorsan ismét növekedni kezd. A reálárfolyam a reálkamatlábbal összhangban alakul, ezért a nominális árfolyam középtávon enyhén leértékelődik.

Középtávon a vállalati profitráták helyreállításának érdekében a reálbérek a termelékenység növekedésénél lassabban növekednek, ami önmagában az aktív háztartások rendelkezésre álló jövedelmét csökkenti, de a lakossági hitelterhek fokozatos enyhülésének következtében a likviditáskorlátos háztartások mégis növelhetik fogyasztásukat. 2014 után ezért a kamatláb emelkedése szükséges ahhoz, hogy az infláció ne haladja meg a 3 százalékos szintet.

3 A költségvetési folyamatok alakulása

3.1 Külső tételek

Az adóbevételek, és ezen keresztül a költségvetési egyenleg alakulása szempontjából az egyik legfontosabb makrogazdasági tényező az adóalapok (GDP, fogyasztás, bértömeg) nominális szintje. A 2013. évi adóalapok eredeti kormányzati tervektől való elmaradása részben az alacsony 2012. évi bázis, részben a 2013. évi alacsony infláció következménye. Együttesen mintegy 150 milliárd forinttal rontja az egyenleget az áfa és a jövedéki adó, annak ellenére, hogy a pénztárgépek és az adóhivatal közti online összeköttetés fehéritő hatása miatt éves szinten magasabb összeggel számoltunk, mint ami az első féléves tényadatok alapján várható lenne.

Számításaink szerint az eredeti tervekkel összehasonlítva a legnagyobb egyedi elmaradás a pénzügyi tranzakciós illeték esetében várható, ugyancsak több mint 150 milliárd forint, de ennek az elmaradásnak az oka nem az alacsony infláció, hanem nagy valószínűséggel az érintett cégek viselkedési alkalmazkodása.

A közműadó-bevétel előzetes becsléseinknek megfelelően több mint 20 százalékkal elmarad az időarányos kormányzati tervektől, éves szinten 60 milliárd forint helyett csak 47 milliárd várható.

A hitelintézeti járadék időarányostól elmaradó tényadatai éves szinten 20 milliárdos elmaradást vetítenek előre, de ez közvetlenül a költségvetési egyenleg szempontjából inkább jó hír: a hitelintézeti járadék tervtől való elmaradása a lakástámogatási kiadások kétszer nagyobb elmaradásával jár együtt az árfolyamgát kereskedelmi bankok és állam közötti elszámolási módja miatt. Bár a módosított törvények már gyakorlatilag korlátlanul lehetővé teszik a belépést év közben is, nem számolunk azzal, hogy ennek hatására érdemben bővülne az igénybe vevők köre.

A bányajáradékból származó bevétel az év első négy hónapjában lényegesen elmaradt a tavalyi szinttől, ezért az éves várható bevételre vonatkozó becslésünket is csökkentettük.

2014-től a személyi jövedelemadó sor részeként megjelenő kamatadó-bevételben várható érdemi elmozdulás: az erőteljesen csökkenő rövid kamatok miatt az adóbevétel 20 milliárd forinttal csökken.

3.2 A belső tételek egyenlege

A belső tételek egyenlegét a technikai kivetítés elvei szerint a 2013. évi törvényi előirányzatnak megfelelő reálszinten tartjuk, vagyis inflációval indexáljuk, de néhány korrekciós tételt átvezetünk.

1. A lakástámogatásokra fordított kiadások az első 4 hónap tényszámai és a korábbi éven belüli elosztási arányok alapján 70 milliárd forinttal alacsonyabbak lehetnek, mint a tervadat. Ezen belül a legnagyobb tétel (mintegy 40 milliárd forint) a devizahitelek árfolyamgátja iránti korlátozott érdeklődés, mivel a kereskedelmi bankok ezen a költségvetési soron kapják meg az állami támogatást a negyedévet követő hónapban, de a rákövetkező hónapban az államnak visszatérítendő 50 százalékos rész már a hitelintézeti járadék címen folyik be. (A hitelintézeti járadék soron is arányosan kisebb összeg várható.)
2. A gyógyszerkassza egyenlege az év első 3 hónapjában 10 milliárddal haladta meg az időarányosan számított értéket, ezért éves szinten 35 milliárdos nettó kiadási többlettel kalkulálunk.
3. Az EU-s programok magyar társfinanszírozási része már az eredetileg elfogadott költségvetési törvényben is 20 milliárddal alacsonyabb volt, mint amennyi a projektek tervezett összértéke alapján adódott volna, mivel akkor a kormány azzal számolt, hogy sikerülni fog az Európai Bizottsággal megállapodni az önrész csökkentéséről. Mivel ez nem következett be, ezért a társfinanszírozás összege 20 milliárddal a tervszám fölött várható (feltéve, hogy a projektek a terveknek megfelelő ütemben valósulnak meg).
4. Az elektronikus útdíj-rendszer bevezetésére nem kerül sor, ezért a tervezett 42 milliárd forintos beruházási kiadás sem teljesül 2013-ban. A július 1-től működő alternatív rendszer beruházási költsége lényegesen kisebb (feltételezésünk szerint mindössze 3 milliárd forint), viszont a számottevően lazább ellenőrzési rendszer miatt 20 százalékos nemfizetési hányaddal számolunk, tehát 2013 második félévében a bevétel a tervezett 75 milliárd forint helyett csak 60 milliárd forint, a későbbi években pedig ez az elmaradás évi 30 milliárdos szinten stabilizálódik.

5. Bár hivatalos döntés egyelőre csak a tartalékok felének, 200 milliárd forint zárolásáról született meg, de az átláthatóság és összehasonlíthatóság érdekében azzal számolunk, hogy a kormány a teljes 400 milliárdos tartalékot törli.
6. A májusban kihirdetett határozat szerint a kormány a központi költségvetésből 93 milliárd forintot zárol. Átlagos adótartalommal számolva ennek 75 százaléka javítja a költségvetési egyenleget.

2. táblázat: A belső tételek egyenlegére vonatkozó technikai kivetítés levezetése (Mrd forint)

	2013	2014	2015	2016
Törvényi elfogadott belső egyenleg	-6279,5			
Előző évi korrigált egyenleg reálértéken		-5951,3	-6169,0	-6356,9
Figyelembe vett eltérések				
Lakástámogatás	69,4	69,4	69,4	69,4
Gyógyszerkassza többlet	-34,6	-35,7	-36,7	-37,8
Nem csökkenő EU-társfin.	-20,0	-20,0	-20,0	-20,0
Elektronikus útdíj	15,7	-30,0	-30,0	-30,0
Tartalék-zárolás	400,0	400,0	400,0	400,0
Évközi zárolás	69,8	69,8	69,8	69,8
Belső egyenleg technikai kivetítése	-5779,3	-5998,0	-6170,1	-6358,0

Nem vettük figyelembe hogy a kihirdetett kormányhatározat állami beruházások felfüggesztéséről is rendelkezik, mivel egyelőre nincs elegendő információ a 2013-ban ill. középtávon ténylegesen megtakarítható összegekről.

3.3 A kamatok és az MNB vesztesége

Bár a rövid lejáratú kamatláb csak 2014 legelején éri el 3 százalék körüli minimum szintjét, ahonnan a későbbiekben már emelkedni fog, az államadósság finanszírozása szempontjából mérvadó hosszabb lejáratokon a hozamok további csökkenésére nem számítunk, amit alátámaszt a hozamgörbe emelkedő jellege is. Középtávon a nettó kamatkidadások a GDP 4 százaléka körül stabilizálódnak.

3. táblázat: A kamatkidadások számításához feltételezett év eleji hozamok

Lejárat	2013	2014	2015	2016
3 hónap	3,90%	3,29%	4,05%	4,47%
1 éves	4,07%	4,25%	4,44%	4,56%
3 éves	4,48%	4,56%	4,65%	4,73%
5 éves	4,67%	4,73%	4,80%	4,88%
10 éves	5,04%	5,10%	5,16%	5,23%

A jegybank 2013. évi várható vesztesége, amelyet az államnak 2014-ben meg kell térítenie közel 120 milliárd forint. Ez a becslés lényegesen alacsonyabb, mint amivel februári kivetítésünkben számoltunk. Egyrészt a jegybanki alapkamat meredek csökkenése miatt a jegybanki nettó kamatveszteség érdemben csökkent, másrészt az állami devizaadósság törlesztése kapcsán a jegybank várhatóan árfolyameredményt realizál. Ennek mértéke az MNB 2013. márciusi eredményprognózisa szerint 80 milliárd forint. Középtávon a jegybanki veszteségtérítés valamivel 100 milliárd forint alatt várható.

3.4 A költségvetési egyenleg és az államadósság alakulása

A technikai kivetítés szabályai szerint – figyelembe véve a 400 milliárdos tartalék teljes zárolását, valamint a kormány májusi döntése alapján zárolt 93 milliárd forint egyenlegjavító hatását – 2013-ban a kormányzati szektor hiánya a GDP 3,0 százalékára csökken, majd 2014-ben 3,8 százalékra emelkedik, ahonnan lassan ismét csökkenni kezd. Mivel a hivatalos kormányzati egyenlegcélok 2016-ig gyorsabban csökkennek, mint a technikai kivetítés szerint várható egyenlegek, ezért a kiigazítási igény növekszik. Amennyiben tartós intézkedésekkel a 2014. évi hiány is 3 százalék alá kerül, akkor ez a maastrichti kritérium középtávon teljesül, de az adósságráta továbbra sem csökken 80 százalék alá. A költségvetési mutatókra vonatkozó 3 százalékos hiány és a 60 százalékos adósságkülöbség akkor van egymással összhangban, ha a nominális GDP 5 százalékkal növekszik – például a 2 százalékos infláció és a 3 százalékos reálnövekedés eredményeként. Ezzel az egyszerű számítással analóg módon a jelenlegi magyar mutatók (3 százalékos infláció, 0,5 százalékos növekedés és 2,7 százalékos hiány) 80 százalékos adósságrátával vannak összhangban.

3.5 Intézkedési lehetőségek és kockázatok

A költségvetési hiány csökkentésére több intézkedési lehetőség adódik. Az egyik az állami beruházások felfüggesztése, ill. törlése. Véleményünk szerint a kormányhatározat szerinti 60 milliárd forint megtakarítás nagyobb része legfeljebb csak 2014-ben realizálható.

A 2012-ben lebonyolított, majd utóbb törölt mobil-frekvencia tender 2013-ban ismét kiírható. A korábbi tapasztalatok alapján ahhoz, hogy a nagyságrendileg 30-35 milliárd forint bevétel még 2013-ban elszámolható legyen, a pályázatot legkésőbb 2013 augusztusában, de inkább június végéig ki kell írni.

E két intézkedés elégséges lehet arra, hogy a költségvetési hiány 2013-ban 3 százalék alá kerüljön. Ahhoz, hogy a hiány 2013 után se haladja meg a GDP 3 százalékát, több mint 250 milliárd forint értékben kell intézkedést hozni (a konvergencia programban vállalt 2,4 százalékos egyenlegcél eléréséhez még további 150 milliárd forint hiányzik). Az egyik lehetőség a belső tételek nominális szinten rögzítése, ami az alappályához képest 170 milliárd forinttal javítja az egyenleget, de természetesen tartalmilag elsősorban az oktatás, az egészségügy és a közigazgatás szolgáltatási színvonalának további csökkenését okozhatja. A fennmaradó 80 milliárd forint megtakarítás egy része elérhető a kormányzati beruházások felfüggesztésével, de további intézkedések is szükségesek. A korábban már ismertetett kockázatok (Klebensberg Intézményfenntartó Központ, telekom-perek, a ténylegesen elektronikus útdíj-rendszer bevezetéséhez szükséges beruházás, költségvetési szervek lejárt szállítói tartozásai, stb.) mellett új kockázat egyrészt a 98 százalékos különadó bírósági megtámadása, másrészt az Európai Bizottsággal folytatott tárgyalások egyes programok társfinanszírozásának felfüggesztéséről, harmadrészt az állami garancia-beváltások időarányost némileg meghaladó szintje, negyedrészt az egyházi és sportszövetségi adósságok kiváltása.

Pozitív kockázat, hogy 2013-ban az önkormányzati szektor egyenlege jobb lehet, mint a konvergencia programban (és ebben az elemzésben is) feltételezett 120 milliárd forint, ha továbbra sem költenek többet az önkormányzatok tisztán saját forrásból finanszírozott beruházásokra. Ennek természetesen a GDP-t is befolyásoló kormányzati beruházási adatokra vonatkozóan is következménye van. Ha az önkormányzatok költenek beruházásra, akkor ez ugyan segítheti a növekedést (természetesen a kiadások egy része importban jelenik meg), de egyúttal a kormányzati szektor egyenlegét is rontja.

MELLÉKLETEK

1. melléklet: a főbb makrogazdasági mutatók alakulása a technikai alappályán

	2011	2012	2013f	2014f	2015f	2016f
NEMZETI SZÁMLÁK (folyó áron, Mrd forint)						
Nominális GDP	27886	28276	29064	30180	31000	31746
Reál GDP (éves % növekedés)	1,7	-1,7	0,4	0,9	0,4	0,5
Háztartások fogyasztási kiadása	14360	14883	15226	15739	16231	16782
Vásárolt fogyasztás	14356	14962	15299	15812	16301	16837
<i>vásárolt fogyasztás (éves % növekedés)</i>	4,3	4,2	2,3	3,4	3,1	3,3
<i>vásárolt fogyasztás volumene (éves % reálnövekedés)</i>	0,5	-1,4	-0,5	0,4	0,2	0,2
Kormányzati kollektív fogyasztás	2823,0	2899,8	2945,6	3022,2	3062,7	3106,3
Kormányzati természetbeni transzfer	2974,8	2931,0	2969,4	3057,7	3144,9	3240,1
<i>Összes kormányzati fogyasztás folyó áron</i>	5797,8	5830,8	5915,0	6079,9	6207,6	6346,5
Kormányzati beruházás NSZ szerint	847,6	861,0	948,5	1022,5	1045,3	1060,1
Kormányzati pénzügyi transzferek a lakosságnak	4311,3	4505,4	4693,9	4745,6	4789,2	4875,6
Import	23601,1	24585,4	25725,6	27586,1	29557,8	30893,4
Lakossági beruházás	800,0	761,1	761,7	773,6	790,3	803,9
Lakosság rendelkezésre álló jövedelme	15888,3	16133,2	16561,4	17084,3	17588,0	18027,4
ÁRAK (éves %)						
Infációs ráta (CPI)	3,8	5,7	2,7	3,0	2,9	3,0
GDP deflátor	3,1	3,2	2,4	2,9	2,3	1,9
Fogyasztási kiadás deflátor	4,6	5,1	2,8	3,0	2,9	3,1
Közösségi fogyasztás deflátor	-0,8	2,2	2,3	2,5	0,8	0,9
Kormányzati természetbeni transzferek deflátor	0,0	3,6	2,4	2,6	1,3	1,4
Beruházások deflátor	6,3	1,1	2,0	2,7	2,2	1,4
Export deflátor	3,5	3,1	1,0	2,3	1,4	-1,0
Import deflátor	5,1	4,0	0,9	2,2	1,3	-0,9
MUNKAPIAC (ezer fő)						
Foglalkoztattak száma a nemzetgazdaságban (LFS, éves átlag)	3 811,9	3 877,9	3 891,8	3 903,6	3 905,4	3 909,0
<i>ebből: Versenyszféra (LFS-intézményi állam)</i>	3 077,4	3 126,0	3 125,1	3 136,9	3 138,7	3 142,3
<i>Költségvetési szektor (intézményi, technikai feltevés)</i>	734,6	751,3	766,1	766,1	766,1	766,1
Foglalkoztattak száma a nemzetgazdaságban (éves változás %)	0,8	1,7	0,4	0,3	0,0	0,1
<i>Versenyszféra foglalkoztatottság (éves változás %)</i>	2,3	1,6	0,0	0,4	0,1	0,1
<i>Állami foglalkoztatottság (éves változás %)</i>	-4,9	2,3	2,0	0,0	0,0	0,0
Aktívák létszáma	4 279,8	4 353,4	4 360,8	4 378,3	4 387,0	4 393,1
Munkanélküliek száma a nemzetgazdaságban (éves átlag)	467,9	475,6	469,0	474,7	481,6	484,1
Munkanélküliségi ráta (LFS)	10,9	10,9	10,8	10,8	11,0	11,0
Versenyszféra bruttó nominál átlagbér (éves növekedés, %)	5,4	7,2	4,2	2,4	2,7	2,4
Állami bruttó átlagbér (technikai feltevés)	203 516	200 024	201 495	206 302	211 901	217 035
Nemzetgazdasági bruttó bér- és keresettömeg (folyó áron, millió HUF)	10 011	10 727	11 145	11 446	11 763	12 059
<i>Nemzetgazdasági bruttó bér- és keresettömeg (éves növekedés, %)</i>	2,8	7,2	3,9	2,7	2,8	2,5
"KSH létszám és kereset" bruttó bér (éves növekedés, %)	5,2	2,5	3,5	2,4	2,7	2,4
"KSH létszám és kereset" nettó bér (éves növekedés, %)	6,4	1,2	4,5	2,3	2,1	1,5
Nyugdíj indexálás mértéke (éves növekedés, %)	4,3	5,7	5,2	3,0	2,9	3,0
TECHNIKAI FELTEVÉSEK						
Forint euró árfolyam (éves átlagok)	279,3	289,1	292,1	299,0	303,3	300,2
Hozam, 3 hónapos benchmark	6,1	7,1	4,3	2,9	3,9	4,5
Olajár, HUF/hordó	22556	22924	23188	23895	24324	24150

2. melléklet: a külső tételek alakulása az alappályán

BEVÉTELI OLDAL					
Költségvetési tétel	2012	2013f	2014f	2015f	2016f
Gazdálkodó szervezetek befizetései					
Társasági adó	342,3	335,8	349,3	355,3	359,0
Hitelintézetek járadék	9,7	19,1	18,8	17,8	16,9
Pénzügyi szervezetek különadója	84,9	144,0	143,3	143,3	143,3
Pénzügyi tranzakciós illeték	0,0	142,3	159,0	162,1	164,9
Biztosítási adó	0,0	29,5	29,4	29,6	30,3
Távközlési adó	12,2	41,4	41,4	41,4	41,4
Egyes ágazatokat terhelő különadó	164,7	4,2	0,0	0,0	0,0
Cégautóadó	32,3	34,2	34,2	34,2	34,2
Energiaellátók jövedelemadója	5,6	41,2	41,4	42,5	43,5
Egyszerűsített vállalkozói adó	146,5	112,8	116,4	119,6	122,5
Kisvállalati adó		6,2	6,9	7,1	7,3
Kisadózók tételes adója		23,4	26,4	27,2	27,8
Közmű adó		47,0	47,0	47,0	47,0
Energiaadó	16,9	16,0	16,8	17,3	17,7
Környezetterhelési díj	7,3	6,5	6,7	6,7	6,8
Környezetvédelmi termékdíj	51,2	51,4	51,9	52,2	52,4
Bányajáradék	103,6	55,9	54,0	55,0	54,7
Innovációs járulék	58,1	62,4	64,7	66,5	68,1
Egyéb befizetések	18,0	18,5	19,2	19,7	20,2
Egyéb központosított bevételek (csak külső!)	58,1	72,2	71,0	71,4	71,7
Fogyasztáshoz kapcsolt adók					
Általános forgalmi adó	2 747,0	2 744,1	2 812,0	2 896,9	2 984,9
Jövedéki adó	929,4	916,4	950,2	949,2	961,1
Játékadó	52,4	24,1	24,8	25,6	26,5
Játékadó bevétel 5-ös lottóból	11,8	11,3	11,7	12,1	12,5
Regisztrációs adó	13,7	14,2	14,9	15,3	15,8
Gépjárműadó	0,0	33,8	33,8	33,8	33,9
Népegészségügyi termékdíj	20,1	20,1	20,2	20,2	20,3
Baleseti adó	25,2	24,1	24,9	25,6	26,5
Lakosság befizetései					
Személyi jövedelemadó	1 520,8	1 511,4	1 534,9	1 576,7	1 618,3
Adóbefizetések	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
Illeték befizetések	109,6	111,1	109,2	107,3	106,2
M.személyek jogviszony megszűnésével kapcs. különadó	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Vám- és cukorágazati hozzájárulás beszedési költség megtérítése	9,2	9,3	10,0	10,7	11,2
Munkát terhelő járulékok					
Munkáltatói és biztosítotti járulék (NyAlap, EAlap és MPA) és EHO	3 625,3	3 640,0	3 725,2	3 827,9	3 925,2
Rehabilitációs hozzájárulás	62,7	64,2	63,8	63,8	63,9
Szakképzési hozzájárulás	78,7	65,4	67,1	68,9	70,7
TB-alapok egyéb külső járulékbefizetései	39,2	21,9	22,5	23,2	23,7
Bérgarancia támogatások törlesztése	0,8	0,9	0,9	0,9	1,0
Külső bevételek összesen	10 357,3	10 476,3	10 724,1	10 974,2	11 231,3
KIADÁSI OLDAL					
Költségvetési tétel	2012	2013f	2014f	2015f	2016f
Nyugellátások	3281,2	3463,4	3489,9	3510,5	3573,7
Családi támogatások					
Családi pótlék	344,9	346,4	344,0	341,9	340,8
Anyasági ellátás	5,6	5,6	5,6	5,6	5,6
Apákat megillető munkaidő kedvezmény megtérítése	1,7	1,8	1,8	1,8	1,9
TGYÁS	37,0	38,1	38,9	39,7	40,4
GYED	84,6	90,0	90,3	90,6	90,9
GYES	61,5	60,5	60,5	60,2	59,9
GYET	13,0	13,1	13,2	13,2	13,2
Szociális juttatások					
Passzív ellátások	65,0	51,9	56,7	59,0	60,9
Bérgarancia kifizetések	6,6	6,4	6,4	6,7	6,9
Táppénz	56,5	58,7	60,2	61,9	63,4
Vakok és fogyatékosok ellátásai	30,5	30,5	31,5	32,4	33,4
Egyéb külső kiadások					
Hozzájárulás az EU költségvetéséhez	234,9	276,7	287,0	312,9	299,2
MNB veszteségtérítés	0,0	0,0	118,5	95,6	95,9
Külső kiadások összesen	4 223,1	4 443,2	4 604,5	4 632,0	4 686,1
Külső tételek egyenlege	6 134,2	6 033,1	6 119,6	6 342,2	6 545,2

3/a. melléklet: különféle egyenlegmutatók alakulása az alappályán (Mrd forint)

	2012	2013f	2014f	2015f	2016f
Külső tételek	6134	6033	6120	6342	6545
Belső tételek	-5685	-5779	-5998	-6170	-6358
Elsődleges egyenleg	449	254	122	172	187
Kamategyenleg	-1056	-1145	-1213	-1244	-1261
A központi alrendszer egyenlege	-607	-891	-1092	-1072	-1074
Önkormányzati alrendszer egyenlege	208	122	0	0	0
ESA-híd a központi kormányzatban	-132	-106	-64	-31	-25
Kormányzati szektor egyenlege	-532	-876	-1156	-1103	-1099
Egyenlegcél	-763	-785	-724	-465	-476
Eltérés	-232	91	431	638	622
Szabad tartalék	0	0	0	0	0
Intézkedési szükséglet a zárolásokon felül		91	431	638	622
GDP	28276	29064	30180	31000	31746

3/b. melléklet: különféle egyenlegmutatók alakulása az alappályán (GDP-százalék)

	2012	2013f	2014f	2015f	2016f
Külső tételek	21,7%	20,8%	20,3%	20,5%	20,6%
Belső tételek	-20,1%	-19,9%	-19,9%	-19,9%	-20,0%
Elsődleges egyenleg	1,6%	0,9%	0,4%	0,6%	0,6%
Kamategyenleg	-3,7%	-3,9%	-4,0%	-4,0%	-4,0%
A központi alrendszer egyenlege	-2,1%	-3,1%	-3,6%	-3,5%	-3,4%
Önkormányzati alrendszer egyenlege	0,7%	0,4%	0,0%	0,0%	0,0%
ESA-híd a központi kormányzatban	-0,5%	-0,4%	-0,2%	-0,1%	-0,1%
Kormányzati szektor egyenlege	-1,9%	-3,0%	-3,8%	-3,6%	-3,5%
Egyenlegcél	-2,7%	-2,7%	-2,4%	-1,5%	-1,5%
Eltérés	-0,8%	0,3%	1,4%	2,1%	2,0%
Szabad tartalék	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Intézkedési szükséglet a tartalékok zárolásán felül	0,0%	0,3%	1,4%	2,1%	2,0%

4. melléklet: a kormányzati szektor bruttó adósságának alakulása az alappályán

	2012	2013f	2014f	2015f	2016f
Központi kormányzat bruttó adóssága (Mrd forint)	21361	23746	24281	25263	25405
Önkormányzati szektor adóssága (Mrd forint)	1020	308	308	308	308
Kormányzati szektor bruttó adóssága	22381	24054	24588	25571	25713
Nominál GDP	28276	29064	30180	31000	31746
Kormányzati szektor adósságrátája	79,2%	82,8%	81,5%	82,5%	81,0%
Implicit kamatláb	5,62%	4,88%	5,29%	5,08%	5,11%